

Langs verdwenen molens in Eelde

Afstand: 4,1 kilometer, 50 minuten.

- **START** op de parkeerplaats aan de Hoofdweg/hoek Westerhorn in Eelde. Verlaat de parkeerplaats aan de **Hoofdweg** en sla **rechtsaf**. Vrijwel meteen ziet je rechts het Nijsinghuis, dat in de huidige vorm dateert uit 1654. In dit vroegere Schultenhuis werd in 1541 de Nederlandse kerkhervormer Menso Alting geboren en woonde later de familie Nijsingh. Van 1896 – 1939 was het pand gemeentehuis en sinds 1996 maakt het deel uit van Museum De Buitenplaats, met appelgaard, orangerie en museumtuin.
- Naast het museum staat de Dorpskerk. Ga **rechtsaf = Kosterijweg**. De kerk dateert uit de 14^e eeuw en heeft tal van 'litttekens': tufsteen rond de deur, dichtgemetselde toegangen en vensters etc. De kerk is in de zomermaanden (mei tot en met augustus) van woensdag tot en met zaterdag tussen 14.00 en 16.00 uur vrij te bezichtigen.
- Tegenover de kerk ga je **linksaf** over het '**Lougpadtie**', tussen het Loughoes en de pastorie. Vroeger was dit het kerkenpad van de familie De Mepsche van 't Huis te Eelde aan de Drift waar je straks langskomt. Aan het eind van dit tegelpad tref je links de gedenksteen voor de in de Tweede Wereldoorlog omgekomen Noorse Vlieger Rolf Arne Berg aan. Hij werd in februari 1945 neergehaald en stortte neer op een boerderij aan De Drift.
- **Rechtsaf De Drift** (vroeger Koesteeg) inslaan. Het was de weg van het dorp via de Koedijk naar de Mandelanden: de gemeenschappelijke weidegronden bij het Eelderdiep. Bij de splitsing **linksaf** slaan = **De Drift** vervolgen, welke na 450 meter over gaat in de Hoofdweg. In het nog licht glooiende weiland links van De Drift stond eertijds het Huis te Eelde van de familie Mepsche. De glooiingen in de landschap zijn vermoedelijk sporen van grachten en bijbehorende opstallen van Huis te Eelde. Het huis is in 1847 afgebroken.
- Aan de rechterkant van de Hoofdweg zie je de in 2000 gereconstrueerde Waterburcht: op het heuveltje bevond zich de burcht uit de 13e eeuw met daaromheen 3 à 4 cirkelvormige grachten. De latere havezate Ther Borch uit de 17e eeuw wordt verbeeld met een tegelplateau met toegangspoort. Het terrein is vrij toegankelijk.
- Even verderop ga je **linksaf** de **Molenweg** in. Deze fraaie weg loopt door het Zuideinde van Eelde. Op de splitsing met de Veldkampweg **links** aanhouden = de **Molenweg** vervolgen. Vóór nr. 11, het vroegere molenaarshuis, is nu een fraaie tuin en boomgaard. Hier stond een van de molens van Eelde. De molen, vermoedelijk gebouwd in 1606 was een standaard korenmolen. Twee keer brand de molen af, in 1870 en 1894 en wordt telkens weer opgebouwd. In 1919 werd de molen gesloopt. Wat resteert zijn een open plek en een aantal

molenstenen; eentje ligt, plat op de grond, voor de voordeur van nr. 9, een ander in de tuin van nr. 15.

- ‘De Oude Molensteen’ heet het huis nr. 15, waar zich een bioloog vestigde, die rond het pand een natuurtuin aanlegde. Hij stond toe, dat hier een klein aantal niet giftige Russische rattenslangen werd uitgezet. Tegen alle verwachtingen in hebben zij zich de laatste jaren vermenigvuldigd tot enkele honderden.
- De Molenweg gaat (**linksaf**) over in Eskampenweg, die hier over een lengte van 70 meter bestaat uit rode klinkersteentjes, een restant van een Duitse Rollerbahn. Hierover gingen vliegtuigen vanaf diverse in deze omgeving gebouwde hangaars naar het nabijgelegen vliegveld. Aan de rechterkant akkerbouw. Hier worden al vele jaren dahliaknollen geplant t.b.v. het bloemencorso.
- Aan het einde van de Eskampenweg bij de voormalige Eelderschool **rechtdoor de Schultenweg** op.
- **Na huisnr. 39 linksaf** slaan over een historisch pad, vroeger het Molenpad genoemd, langs het oude kerkhof met het lijkenhuisje. Aan de rechterkant, waar nu nieuwbouwhuizen staan, stond vanaf 1898 een molen. De molen hield het niet lang uit, kennelijk vanwege te weinig klandizie en wordt binnen 20 jaar in 1918 buiten werking gesteld. Het bovenstuk is omstreeks 1918 door de molenaar verkocht aan een collega in De Wilp (Gr.), wiens molen in 1918 door brand werd verwoest. Daar draait de Eelder halve molen nu zijn rondjes op een onderstuk van een molen uit Roden. Een deel van het molenpad heet nu Kerkhoflaan.
- **Rechtdoor** lopen tot de **Hoofdweg** en daarna **rechtsaf**. Op de hoek van de Drostweg (is eerste weg rechts) met de Hoofdweg komen we de plek van de derde Eelder molen tegen. Waar nu huisnummer 103 is stond vanaf 1848 een korenmolen. Ook deze wordt tweemaal door brand verwoest, in 1881 en in 1896. Na de tweede brand wordt de molen niet herbouwd.
- Vervolg de **Hoofdweg** en sla de eerste weg links in. Dit is de **Wieldraaiersteeg**. Aan het eind van deze weg sla je linksaf, de **Hooiweg** op. Je passeert het zorgcentrum Symfonie, voorheen het Else van der Laanhuis. Blijf de Hooiweg volgen tot aan de Westerhorn. Sla hier linksaf en je ziet de parkeerplaats, waar deze wandeling begon. De bank, geschonken door partnergemeente Wardenburg (bij Oldenburg in Duitsland), nodigt uit om even te rusten na dit ommetje door Eelde.

Mei 2021

Meer weten over de bijzondere plekken die je bent tegengekomen? Kijk op: www.oleel.nl

of stel je vraag aan ons via: info@oleel.nl

